

**WETENSCHAPPELIJK COMITE
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 27-2012

Onderwerp: Inspectieprogramma van het FAVV (dossier Sci Com 2012/09)

Advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 19 oktober 2012.

Samenvatting

Het Wetenschappelijk Comité evalueerde het inspectieprogramma van het FAVV en formuleert enkele opmerkingen.

Het Wetenschappelijk Comité stelt vast dat het inspectieprogramma rekening houdt met diverse elementen zoals ondermeer de risico's van activiteiten in de voedselketen en de haalbaarheid van het uitvoeren van de geplande inspectiefrequenties door de controlediensten van het FAVV. Er is een kader ontwikkeld teneinde de inspecties in de verschillende sectoren te structureren. Dit is een gunstige evolutie.

Het Wetenschappelijk Comité beveelt aan om de transparantie van het op risico gebaseerde inspectieprogramma verder uit te werken en aandacht te besteden aan de harmonisatie van de inspectiescopes tussen de diverse activiteitensectoren. Tevens wordt aanbevolen om voldoende aandacht te besteden aan de inhoudelijke aspecten van de opvolging van niet-conforme resultaten vastgesteld in het autocontroleprogramma bij individuele operatoren.

Summary

Advice 27-2012 of the Scientific Committee of the FASFC on the inspection program of the FASFC

The Scientific Committee has assessed the inspection program of the FASFC and formulates some remarks.

The Scientific Committee comes to the conclusion that the inspection program takes various elements into consideration, amongst other things the risks of activities in the food chain and the feasibility of the execution of planned inspection frequencies by the control services of the FASFC. A framework is developed in order to structuralize the inspections in the various sectors. This is a favorable evolution.

The Scientific Committee recommends to further elaborate the transparency of the risk based inspection program and to pay attention to the harmonization of the inspection scopes between the different sectors of activity. Also it is recommended that sufficient attention is

paid with respect to the content of the follow-up of non-conform results observed in the self-control program of individual operators.

Sleutelwoorden

Inspectieprogramma

1. Referentietermen

1.1. Doelstelling

De procedures met betrekking tot het opstellen van het controleprogramma van het FAVV voorzien dat onderdelen van dit controleprogramma op periodieke basis worden voorgelegd voor advies aan het Wetenschappelijk Comité. Deze adviesaanvraag betreft het gedeelte 'inspectieprogramma' van het controleprogramma.

Er wordt aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om het inspectieprogramma te evalueren en meer bepaald :

- de inspectiefrequenties,
- de rechtvaardiging van de keuze van de scopes,
- de betreffende controlepercentages.

Deze aanvraag heeft geen betrekking op de inhoud van de bij inspecties gebruikte checklists.

1.2. Context

1.2.1. Inspectiefrequenties

De in het controleprogramma van het Agentschap toe te passen inspectiefrequenties werden opnieuw intern geëvalueerd en vastgelegd naar aanleiding van de opmaak van het nieuwe businessplan van het Agentschap (2012-2014). Deze evaluatie van de inspectiefrequenties werd uitgevoerd door een werkgroep (WG) die bestond uit medewerkers van DG Controlebeleid en DG Controle en werd voorgelegd aan het Directiecomité.

De WG onderzocht de problematiek van de inspectiefrequenties in verschillende opzichten, met name de risico's, de wettelijk vastgelegde frequenties, de haalbaarheid op basis van het personeelsplan, de aanmoediging van de validatie van het autocontrolesysteem (ACS) van operatoren, enz...

Het huidige inspectiesysteem voorziet in drie frequenties (basisfrequentie, verlaagde en verhoogde frequentie). De toepassing ervan hangt af van het profiel van de operatoren (een « goede operator » wordt geïnspecteerd met een lagere frequentie en omgekeerd wordt een « slechte operator » geïnspecteerd met een hogere frequentie). Theoretisch maakt dat systeem het mogelijk om rekening te houden met het verleden van de operator (validatie van het ACS, inspectieresultaten, sancties). Het systeem sluit aan op de wetgeving en op de opdracht van het FAVV maar de uitvoering ervan is soms complex en duur (uitgedrukt in voltijdequivalenten – VTE) omdat « slechte operatoren » hercontroles moeten ondergaan (« buiten het plan »¹) en bovendien vaker worden geïnspecteerd binnen het plan (verhoogde frequentie).

Om de controles binnen en buiten het plan te rationaliseren is een alternatief systeem opgesteld dat steunt op twee inspectiefrequenties (de zogenaamde basisfrequentie en verlaagde frequentie), aangevuld met hercontroles (« buiten het plan ») en vervolgininspecties (« plan »). Het principe van het systeem bestaat erin dat de operatoren worden gecontroleerd al naargelang van de risico's en hun profiel (inspecties), om de vastgestelde

---

¹ De controles « buiten het plan » omvatten de controles die niet rechtstreeks voortvloeien uit de uitvoering van het analyse- en inspectieprogramma (de zogenaamde « plan »-controles). Het gaat daarbij met name om het opvolgen van klachten, RASFF, hercontroles bij inbreuk, ...

non-conformiteiten te doen corrigeren (hercontroles) en tegelijk een zekere druk te blijven uitoefenen op de operatoren die een sanctie opliepen (vervolginspecties).

Tempo van bezoeken = Inspectiefrequentie (a) + hercontrole (b) + vervolgininspectie (c)

- a) De inspectiefrequenties zijn vastgelegd in het businessplan. De sectoren met activiteiten die een hoger risico inhouden worden van bij de start meer gecontroleerd.
- b) Als een inspectie ongunstig uitvalt krijgen de operatoren een sanctie (waarschuwing, PV, ...). Er moeten corrigerende maatregelen worden getroffen en daarop worden één of meer hercontroles uitgevoerd, doorgaans met één of meer bijbehorende bezoeken ter plaatse (tenzij de corrigerende maatregelen kunnen worden geëvalueerd op grond van aan de PCE verstrekte documenten). Die hercontroles hebben thans voorrang op het inspectieplan en de kosten ervan moeten door de operator worden gedragen. Concreet maken de hercontroles het reeds mogelijk om de aandacht te richten op de operatoren die problemen opleveren en zich te focussen op de tekortkomingen.
- c) Voor de vervolgininspecties wordt gestreefd naar een percentage, dat kan verschillen al naargelang van de activiteiten, van de operatoren die reeds een sanctie kregen opgelegd (PV, waarschuwing) en die hun zaken op orde zouden hebben gesteld. Dat principe maakt het mogelijk om op langere termijn druk uit te oefenen op de operatoren bij wie controles ongunstig zijn uitgevallen zonder dat moet worden gewacht op de volgende inspectie. Die inspecties hebben met name als doel na te gaan of de operator niet in zijn eerdere fouten hervalt.

Het systeem met drie frequenties (basisfrequentie, verlaagde frequentie en verhoogde frequentie) blijft behouden voor de activiteitsectoren van de verwerking van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong.

Omwille van de praktische haalbaarheid zullen bepaalde inspecties (vervoer, ambulante handel, markten, ...) veeleer op basis van een aantal dan op basis van een frequentie worden opgezet.

De jaarlijkse frequenties of aantal inspecties is vermeld in bijlage.

1.2.2. Inspectiescopes

Aan de hand van de inspectiescopes kunnen de items worden vastgelegd die tijdens de inspecties aan bod moeten komen :

- a) infrastructuur, installatie en hygiëne
- b) dierenwelzijn
- c) afvalbeheer
- d) meldingsplicht
- e) verpakking en etikettering
- f) traceerbaarheid (met inbegrip van de identificatie en de registratie van dieren)
- g) geneesmiddelen en bedrijfsbegeleiding
- h) verpakkingsmateriaal
- i) vervoer
- j) autocontrolesysteem
- k) rookverbod
- l) bestrijdingsmiddelen
- m) infrastructuur
- n) diergezondheid
- o) epidemiologisch toezicht
- p) fytosanitaire aspecten – fysieke controle.

Bij inspecties bij de operatoren kunnen meerdere scopes worden behandeld op basis van een welbepaald percentage. Er zijn twee mogelijkheden :

- 1° bij een inspectiefrequentie < 1 maal per jaar : het percentage van een scope stemt overeen met het percentage operatoren bij wie een bepaalde scope moet worden geïnspecteerd (bijv. 100% = bij elke operator bij wie een bezoek wordt afgelegd, 50% = 1 op 2 operatoren bij wie een bezoek wordt afgelegd)
- 2° bij een inspectiefrequentie ≥ 1 maal per jaar : het percentage van een scope stemt, voor een welbepaalde operator, overeen met het percentage bezoeken aan die operator tijdens welke een scope moet worden geïnspecteerd (bijv. : 50% = 1 bezoek op 2 aan die operator).

De checklists zijn de werkinstrumenten voor inspecties en maken het mogelijk om de scopes te controleren.

De scopes en de bijbehorende percentages zijn vastgelegd in het huidige inspectieplan.

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 27 maart 2012 en de hoorzitting in aanwezigheid van FAVV experts op 14 juni 2012 en de plenaire zitting van 19 oktober 2012,

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies :

2. Advies

2.1. Beoordeling van de inspectiefrequentie

De operatoren van de voedselketen worden geïnspecteerd aan een algemene frequentie die vastgelegd is in het businessplan van de gedelegeerd bestuurder van het Agentschap. De inhoud van de inspecties wordt weergegeven door de inspectiescopes en meer in het bijzonder uitgewerkt in de checklists.

Het nieuwe inspectieprogramma voorziet 2 inspectiefrequenties (in de plaats van 3 in de vorige versie) behalve voor wat betreft de activiteitssectoren van de verwerking van de voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong waar 3 inspectiefrequenties gehandhaafd blijven. Operatoren krijgen ook een risicoprofiel toegemeten. Dit resulteert in een puntenscore waarvan het resultaat invloed heeft op de inspectiefrequentie.

Voor een aantal activiteitensectoren zijn de inspectiefrequenties in communautaire of nationale wetgeving vastgelegd. Het inspectieprogramma houdt hier rekening mee.

Het Wetenschappelijk Comité stelt vast dat het inspectieprogramma enerzijds gebaseerd is op het risico van de activiteiten van de sectoren in de voedselketen en anderzijds rekening houdt met de haalbaarheid van het uitvoeren van de geplande inspectiefrequenties door de controlediensten van het FAVV. Dit is een logische en realistische managementbenadering van een inspectieprogramma dat historisch is gegroeid. Er is een verdienstelijke poging ondernomen tot het scheppen van een logisch kader teneinde de inspecties in de verschillende sectoren te structureren. Vanuit wetenschappelijk standpunt is het evenwel moeilijk een gefundeerde evaluatie te doen temeer daar het inspectieprogramma bijzonder omvangrijk en complex is en het, binnen de opdracht van deze adviesaanvraag, niet mogelijk was om in te gaan op de inhoud van de afzonderlijke checklists.

2.2. Beoordeling van de rechtvaardiging van de keuze van de scopes

Het voorgestelde inspectieprogramma kan verbeterd worden op het vlak van transparantie van het geheel en de harmonisatie van de inhoud van de inspectiescopes tussen de verschillende activiteitensectoren. Zo werd bij voorbeeld vastgesteld dat de inspectiescopes 'infrastructuur', 'diergezondheid' en 'epidemiologisch toezicht' deels vervat zitten in de inspectiescope 'infrastructuur, installatie en hygiëne'. De inspectiescope 'autocontrole' valt onder de scope 'bestrijdingsmiddelen' in bepaalde sectoren en de inspectiescope 'vervoer' valt onder de scope 'infrastructuur, installatie en hygiëne'.. ...

Het verband tussen het risico en de inspectiescope zou beter kunnen worden onderbouwd ondermeer met resultaten uit het controleprogramma.

2.3. Beoordeling van de controlepercentages

Het Wetenschappelijk Comité heeft geen opmerkingen met betrekking tot de voorgestelde werkwijze bij het bepalen van de controlepercentages.

2.4. Andere opmerkingen

Niettegenstaande de beoordeling van de inhoud van de checklists niet tot de opdracht van dit advies behoorde dringt het Wetenschappelijk Comité erop aan dat de inspecties zich niet mogen beperken tot documentaire controles (bijvoorbeeld van de autocontrole) maar zich tevens inhoudelijk moeten richten op de oorzaken van de non-conformiteiten die tijdens de autocontrole worden vastgesteld en de beoordeling van de resultaten van de correctieve acties die genomen werden door de operatoren.

Het Wetenschappelijk Comité beveelt tevens aan om performantie-indicatoren te voorzien bij het opstellen van een inspectieprogramma teneinde de mate van uitvoering ervan te kunnen nagaan.

5. Besluit

Het voorgestelde inspectieprogramma is gebaseerd op een realistische benadering waarbij, uitgaande van het risico van de activiteiten van de sectoren in de voedselketen en van het risicoprofiel van de operatoren, een voor de inspectiediensten haalbaar inspectieritme werd opgemaakt.

Het Wetenschappelijk Comité beveelt aan om de transparantie van het op risico gebaseerde inspectieprogramma verder uit te werken en aandacht te besteden aan de harmonisatie tussen de inspectiescopes binnen de diverse activiteitensectoren.

Het Wetenschappelijk Comité beveelt tevens aan voldoende aandacht te besteden aan de inhoudelijke aspecten van de opvolging van niet-conforme resultaten vastgesteld in het autocontroleprogramma bij individuele operatoren.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert

Brussel, 05/11/2012

Referenties

/

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden :

D. Berkvens, C. Bragard, E. Daeseleire, P. Delahaut, K. Dewettinck, J. Dewulf, L. De Zutter, K. Dierick, L. Herman, A. Huyghebaert, H. Imberechts, G. Maghuin-Rogister, L. Pussemier, K. Raes, C. Saegerman, B. Schiffers, M.-L. Scippo, W. Stevens, E. Thiry, T. van den Berg, M. Uyttendaele, C. Van Peteghem

Dankbetuigingen

Het Wetenschappelijk Comité dankt de Stafdirectie voor risicobeoordeling en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerp advies.

De werkgroep was samengesteld uit :

Leden van het Wetenschappelijk Comité	D. Berkvens (verslaggever), L. Herman, H. Imberechts, L. De Zutter
Externe experts	N. Korsak (ULg)

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 9 juni 2011.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.

Bijlage: jaarlijkse frequenties of aantal inspecties

	Activiteitensectoren	Basisfrequentie	Verlaagde frequentie	Verhoogde frequentie
1	Diervoederfabrikanten en fabrikanten van en/of groothandelaars in kritieke diervoeders	1	1/2	
2	Groothandelaars in diervoeder	1/3	1/5	
3	Fabrikanten van en/of groothandelaars in diervoeder	1/3	1/5	
4	Meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten	1/3	1/5	
5	Fytofarmaceutische producten (behalve kleinhandelaars)	1/2	1/4	
6	Kleinhandel, diervoeder, meststoffen, fytofarmaceutische producten (registratie)	1/6	1/8	
7	Primaire productie (plantaardige productie en nutsdieren)	1/8	1/12	
8	Primaire productie pluimvee (export, selectie, vermeerdering, fokkerij, broeierij)	1	1	
9	Producenten van planten, zaaizaden en vermeerderingsmateriaal van plantensoorten niet bestemd voor menselijke consumptie (fytosanitair paspoort) ²	1	1	
10	Producenten van planten, zaaizaden en vermeerderingsmateriaal van kritische plantensoorten * ³ niet bestemd voor menselijke consumptie (fytosanitair paspoort) ¹	2	2	
11	Producenten zaaizaden en vermeerderingsmateriaal (zonder fyto sanitair paspoort) ¹	1/4	1/6	
12	Producenten van planten niet-bestemd voor menselijke consumptie (zonder fyto sanitair paspoort) ¹	1/6	1/8	
13	Inwinning, behandeling, bewaring en opslag van sperma (paarden - dekperiode)	1	1	
14	Inwinning, behandeling, bewaring en opslag van sperma (runderen, varkens, schapen, geiten, paarden - buiten dekperiode)	2	2	
15	Handel in sperma (runderen, varkens, schapen, geiten, paarden)	2	2	
16	Inwinning, behandeling, transfer en opslag van embryo's	1	1	
17	Verzamelcentra (1 operator) en handelaars	1	1/2	
18	Verzamelcentra (markten)	Aantal vastgesteld volgens de grootte van de markten		
19	Stopplaatsen (handelaars in levende dieren)	2	2	

² Alle planten zijn onderworpen aan de wetgeving betreffende quarantaineorganismen

³ Viburnum, Camellia en Rhododendron (andere dan R. simsii Planch.)

20	Zuiveringscentra en centra voor verzending van levende tweekleppige weekdieren	4	2	8
21	Quarantainecentra (levende dieren)	1	1/2	
22	Viskwekerijen	1	1/4	
23	Open voorzieningen (siervissen)	1	1/4	
24	Productiegebied voor weekdieren	1	1/4	
25	Plaats voor het tijdelijk onderbrengen van vissen)	1	1/4	
26	Slachthuizen	4	2	
27	Slachting op het landbouwbedrijf	1	1/2	
28	Uitsnijderijen van vers vlees	8	4	16
29	Opslag (vis) zonder herverpakking	2	1	4
30	Opslag (vis) met herverpakking	4	2	8
31	Opslag (vlees) zonder herverpakking	2	1	4
32	Opslag (vlees) met herverpakking	4	2	8
33	Verwerking (gelatine en collageen)	4	2	8
34	Verwerking (dierlijk afval)	4	2	8
35	Bereiding van vis	8	4	16
36	Bereiding van gehakt, bereiding van vlees, separatorvlees	8	4	16
37	Verwerking (eiproducten)	1	1/2	2
38	Verwerking (vis)	4	2	8
39	Verwerking (Zuivelproducten)	1	1/2	2
40	Verwerking (vleesproducten)	4	2	8
41	Eiverpakkingscentra	2	1	
42	Verwerking (andere levensmiddelen)	1/2	1/4	
43	Fabrikanten en importeurs van verpakkingsmateriaal	1/2	1/4	
44	Groothandelaars	1/3	1/5	
45	Vismijnen	4	2	
46	Groothandel van planten, zaaizaden en vermeerderingsmateriaal van plantensoorten niet bestemd voor consumptie (fyto-sanitair paspoort) ⁴	1	1	
47	Groothandel zaaizaden en vermeerderingsmateriaal van plantensoorten niet bestemd voor menselijke consumptie (zonder fyto-sanitair paspoort) ³	1/4	1/6	
48	Groothandel plantensoorten niet bestemd voor menselijke consumptie (zonder fyto-sanitair paspoort) ³	1/6	1/8	
49	Grootkeukens (bereiding ter plaatse)	1/2	1/4	
50	Grootkeukens (geen bereiding ter plaatse)	1/4	1/6	
51	Horeca (toelating)	1/3	1/5	
52	Horeca (registratie)	Vast aantal (gerichte acties en klachten)		
53	Slagerijen	1/2	1/4	
54	Viswinkels	1/2	1/4	

⁴ Alle planten onderworpen aan de wetgeving betreffende quarantaineorganismen

55	Kleinhandel met bereiding ter plaatse, andere dan slagerijen en viswinkels (toelating)	1/3	1/5	
56	Kleinhandel zonder bereiding ter plaatse, andere dan slagerijen en viswinkels (toelating)	1/4	1/6	
57	Kleinhandel (registratie)	Vast aantal (gerichte acties en klachten)		
58	Tuincentra (registratie)	1/6	1/8	
59	Producenten / handelaars houten verpakkingsmateriaal ISPM15	10%/jaar (= 10 operatoren/jaar)		
60	Vervoer (producten)	2.500 transporten/jaar		
61	Ambulante handel (producten)	1.500 ambulante handelszaken/jaar		
62	Transport levende dieren (handelaars)	1	1/2	
63	Transport levende dieren (transporteurs)	1/3	1/5	
64	Primaire productie (hobbyisten)	5% van de hobbyisten/jaar		